Uchwała Nr XXIII/261/2025
Rady Powiatu w Jaśle
z dnia 30 grudnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia do realizacji „Powiatowego programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Jasielskim na lata 2026-2030"

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1684) oraz art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1673), Rada Powiatu w Jaśle uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się do realizacji „Powiatowy program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Jasielskim na lata 2026-2030", stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Jaśle.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU w JAŚLE
Grzegorz Pers

Powiat Jasielski

Załącznik
do Uchwały Nr XXIII/261/2025
Rady Powiatu w Jaśle
z dnia 30 grudnia 2025 r.

„Powiatowy program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową w Powiecie Jasielskim na lata 2026-2030”

Jasło, 2025 rok

Spis treści

Wprowadzenie 3

I. Podstawa prawna 4

II. Diagnoza zjawiska przemocy domowej w powiecie jasielskim 5

III. Cele programu 21

IV. Założenia ogólne programu 22

V. Założenia merytoryczne i sposób realizacji programu 24

VI. Adresaci programu i warunki uczestnictwa w programie 29

VII. Realizator programu 31

VIII. Dokumentacja realizacji programu 32

IX. Monitoring, ewaluacja i sprawozdawczość Programu 33

X. Miejsce realizacji programu 35

XI. Źródła finansowania programu 35

Podsumowanie 35

Załączniki 36

Wprowadzenie

Zjawisko przemocy domowej według ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej to „(...) jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej".

Przemoc domowa jest zjawiskiem stanowiącym zagrożenie dla wszystkich uwikłanych w nią osób, czyli osób doznających przemocy, stosujących przemoc oraz świadków. Jej skutki są długotrwałe i w sposób istotny wpływają na codzienne funkcjonowanie. Im szybciej podejmiemy działania związane z zatrzymaniem przemocy, tym mniejsze będą koszty emocjonalne osób dotkniętych przemocą.

Skuteczne przeciwdziałanie przemocy domowej wymaga systemowego podejścia do problemu oraz kompleksowych, zintegrowanych i interdyscyplinarnych działań, których celem jest zahamowanie zjawiska przemocy domowej – poprzez oddziaływanie profilaktyczne zapobiegające występowaniu zjawiska przemocy, udzielanie specjalistycznej pomocy osobom dotkniętym przemocą, a także prowadzenie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

I. Podstawa prawna

Zasady opracowania i realizacji programu określa:

a) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
b) Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
c) Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach,
d) Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030,
e) Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej w Powiecie Jasielskim na lata 2026-2030,
f) Materiały instruktażowe, dotyczące opracowania i realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową zatwierdzone przez Wojewodę Podkarpackiego w 2024 roku.

Zgodnie z art. 6 ust. 4 pkt. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy opracowywanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, które zgodnie z założeniami Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 są jedną z form pracy z osobami stosującymi przemoc domową. Zadaniem powiatu jest zapewnienie całorocznej dostępności do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych (np. poprzez utrzymywanie kontaktu z osobami wyrażającymi chęć udziału w programie do czasu zebrania grupy, prowadzenie zajęć indywidualnych, kierowanie do podmiotów realizujących programy na terenie innych powiatów). Środki na realizację zadania zapewnia budżet państwa.

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową powinien stanowić pomocniczą rolę i być częścią integralnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, na który składają się także różne formy interwencji prawno-administracyjnych podejmowanych wobec osób stosujących przemoc.

II. Diagnoza zjawiska przemocy domowej w powiecie jasielskim

W celu określenia skali problemu, specyfiki zjawiska przemocy domowej, a także efektywnego doboru form pomocy do potrzeb osób zagrożonych przemocą lub uwikłanych w przemoc, przeprowadzono diagnozę skali zjawiska przemocy domowej na terenie powiatu jasielskiego w latach 2020-2024.

Diagnoza została opracowana w oparciu o dane statystyczne udostępnione przez Komendę Powiatową Policji w Jaśle, Prokuraturę Rejonową w Jaśle, zespoły interdyscyplinarne funkcjonujące na terenie powiatu jasielskiego, specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej z województwa podkarpackiego oraz dane własne Ośrodka Interwencji Kryzysowej działającego w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle.

Analiza danych statystycznych udostępnionych przez Komendę Powiatową Policji w Jaśle

Tabela 1. obrazuje dane statystyczne Komendy Powiatowej Policji w Jaśle dotyczące podjętych działań w powiecie jasielskim w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Tabela 1. Działania podejmowane przez Policję w powiecie jasielskim w zakresie procedury „Niebieskie Karty"

Lp.	Działania podejmowane przez Policję w powiecie jasielskim w zakresie procedury „Niebieskie Karty"		ROK				
			2020	2021	2022	2023	2024
1.	**Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A"**		ogółem 253	ogółem 278	ogółem 247	ogółem 238	ogółem 200
	w tym:	Liczba formularzy wszczynających procedurę	181	219	185	199	165
		Liczba formularzy dotyczących kolejnych przypadków przemocy domowej w trakcie trwającej procedury	72	59	62	39	35
2.	**Liczba formularzy „Niebieska Karta – A" według miejsca zamieszkania osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą**		ogółem 253	ogółem 278	ogółem 247	ogółem 238	ogółem 200
	w tym:	miasto	91	84	102	93	73
		wieś	162	194	145	145	127

3.	**Liczba osób doznających przemocy domowej**			ogółem 347	ogółem 361	ogółem 306	ogółem 350	ogółem 410
	KOBIET			224	264	228	211	195
		w tym:	do 65. roku życia	184	221	194	183	169
			od 66. roku życia	40	43	34	28	26
	MĘŻCZYZN			40	48	46	45	59
		w tym:	do 65. roku życia	34	43	40	37	51
			od 66. roku życia	6	5	6	8	8
	MAŁOLETNICH			83	49	32	94	156
		w tym:	dziewcząt	29	23	11	46	75
			chłopców	54	20	21	48	81
4.	**Liczba osób stosujących przemoc domową**			ogółem 257	ogółem 280	ogółem 247	ogółem 245	ogółem 209
	w tym:	**KOBIET**		23	21	23	36	28
		MĘŻCZYZN		231	258	223	209	181
5.	**Liczba zatrzymanych osób stosujących przemoc domową**			ogółem 6	ogółem 12	ogółem 28	ogółem 81	ogółem 81
	w tym:	**KOBIET**		0	0	0	2	3
		MĘŻCZYZN		6	12	28	79	78
6.	**Liczba osób stosujących przemoc domową będących pod wpływem alkoholu i/lub środka działającego podobnie do alkoholu**			ogółem 120	ogółem 136	ogółem 110	ogółem 81	ogółem 85
	w tym:	**KOBIET**		2	5	3	4	4
		MĘŻCZYZN		118	131	106	77	81
7.	**Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnej lub instytucjonalnej formie pieczy zastępczej**			ogółem 0	ogółem 2	ogółem 0	ogółem 0	ogółem 0
8.	**Liczba przypadków poszczególnych rodzajów przemocy**							
	przemoc fizyczna			149	151	130	148	133

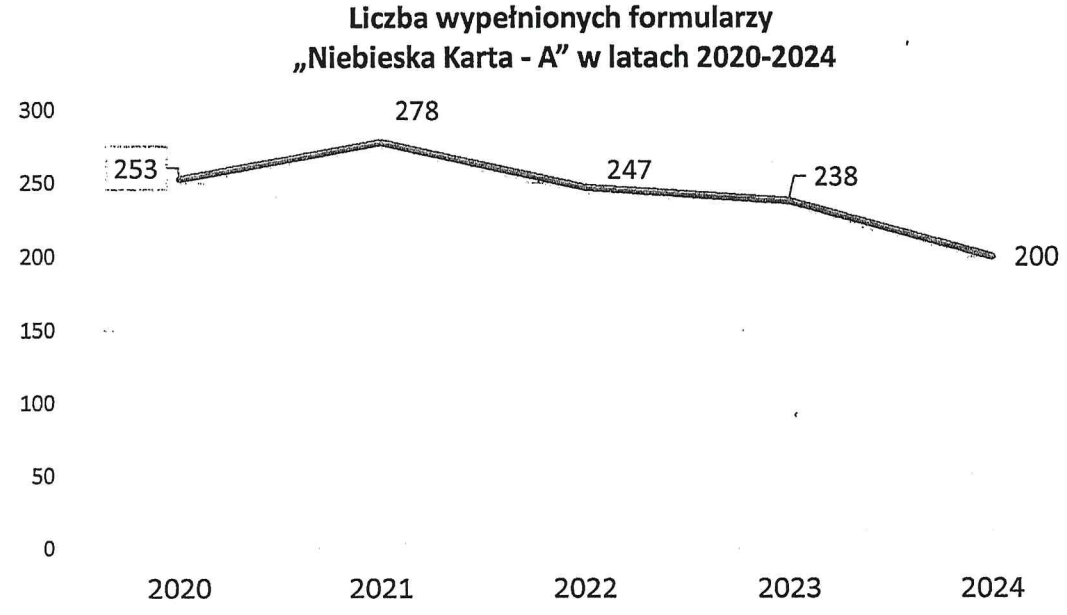
	przemoc seksualna	**11**	**6**	**14**	**9**	**3**
	przemoc ekonomiczna	**1**	**1**	**0**	**9**	**22**
	przemoc psychiczna	**243**	**269**	**248**	**227**	**184**
	Przemoc podejmowana za pomocą środków komunikacji elektronicznej	**-**	**-**	**-**	**5**	**14**
	Inny rodzaj przemocy	**133**	**110**	**110**	**80**	**24**

Źródło: dane statystyczne KPP w Jaśle

Dane przekazane przez Komendę Powiatową Policji w Jaśle przedstawiają liczbę wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A" z uwzględnieniem szczegółowych informacji na temat osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą oraz osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową. Tabela zawiera między innymi informacje na temat liczby osób, które w trakcie interwencji znajdowały się pod wpływem alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu, a także liczbę przypadków poszczególnych rodzajów przemocy.

Z danych zawartych w Tabeli 1. wynika, że w roku 2024 nastąpił spadek liczby wszczętych procedur „Niebieskie Karty" w stosunku do lat poprzednich. Dynamikę liczby wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A" na przestrzeni ostatnich 5 lat obrazuje Wykres 1.

Wykres 1. Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A" w latach 2020-2024 przez funkcjonariuszy Policji w powiecie jasielskim.

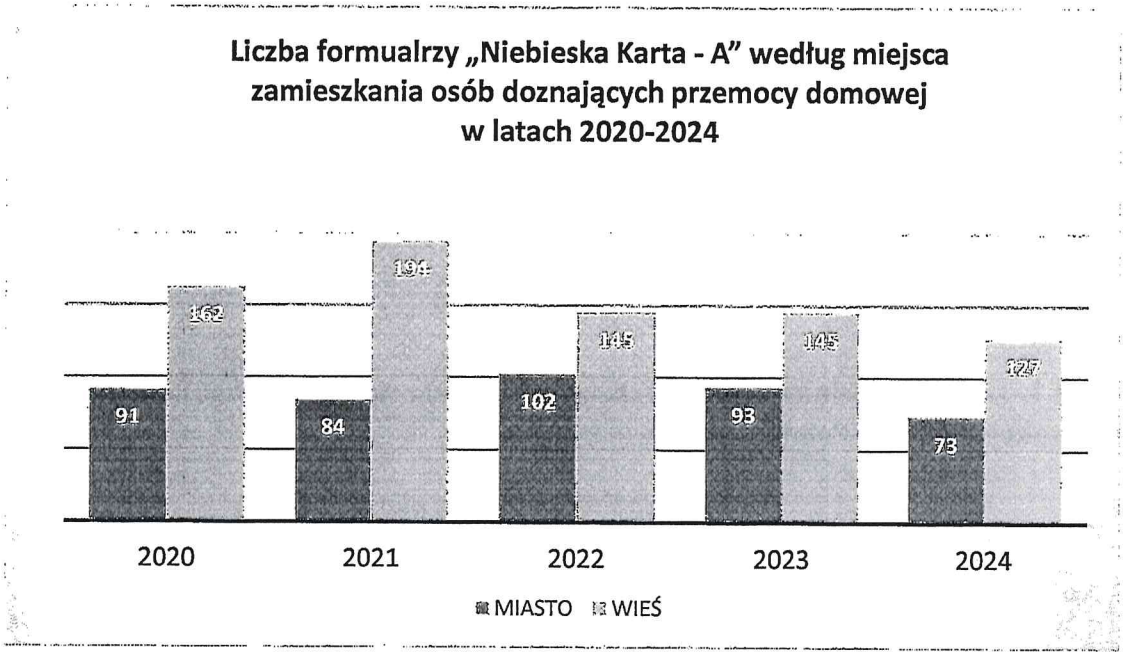

Źródło: dane statystyczne KPP w Jaśle

Przemoc domowa jest problemem występującym niezależnie od miejsca zamieszkania. Dotyczy zarówno osób mieszkających w mieście, jak również osób zamieszkujących obszary wiejskie. Z analizy danych statystycznych udostępnionych przez Komendę Powiatową Policji w Jaśle wynika, że na terenie powiatu jasielskiego zdecydowanie częściej problem przemocy domowej występuje w środowiskach wiejskich. Potencjalną przyczyną takiego stanu rzeczy może być mniejsza świadomość osób zamieszkujących obszary wiejskie na temat zjawiska przemocy domowej oraz sposobów radzenia sobie w sytuacjach wystąpienia przemocy.

Poniższe dane zaprezentowane na Wykresie 2. wskazują na potrzebę zintensyfikowania oddziaływań profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie problemu przemocy domowej na terenie całego powiatu jasielskiego, a w szczególności w mniejszych miejscowościach, w celu niwelowania problemu przemocy domowej.

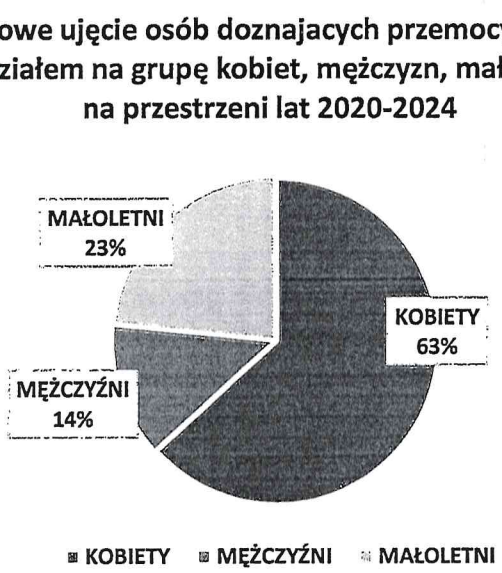
Wykres 2. Liczba formularzy „Niebieska Karta - A" według miejsca zamieszkania osób doznających przemocy domowej w latach 2020-2024.

Źródło: dane statystyczne KPP w Jaśle

Zgodnie z danymi statystycznymi udostępnionymi przez Komendę Powiatową Policji w Jaśle grupą osób najczęściej doświadczających przemocy domowej w powiecie jasielskim są kobiety, w następnej kolejności to mężczyźni i małoletni. Poniższy Wykres 3. prezentuje procentowe ujęcie osób, co do których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy domowej z podziałem na kobiety, mężczyzn i małoletnich z terenu powiatu jasielskiego na przestrzeni ostatnich 5 lat.

Wykres 3. Procentowe ujęcie osób doznających przemocy domowej z podziałem na grupę kobiet, mężczyzn i małoletnich na przestrzeni lat 2020-2024.

Źródło: dane statystyczne KPP w Jaśle

Zgodnie z powyższym wykresem można stwierdzić, że mężczyźni stanowią grupę osób najrzadziej doznających problemu przemocy domowej i jednocześnie najczęściej odpowiadają za problem przemocy domowej na terenie powiatu, co przedstawia Wykres 4.

Wykres 4. Procentowe ujęcie osób stosujących przemoc domową z podziałem na kobiety i mężczyzn na przestrzeni lat 2020-2024.

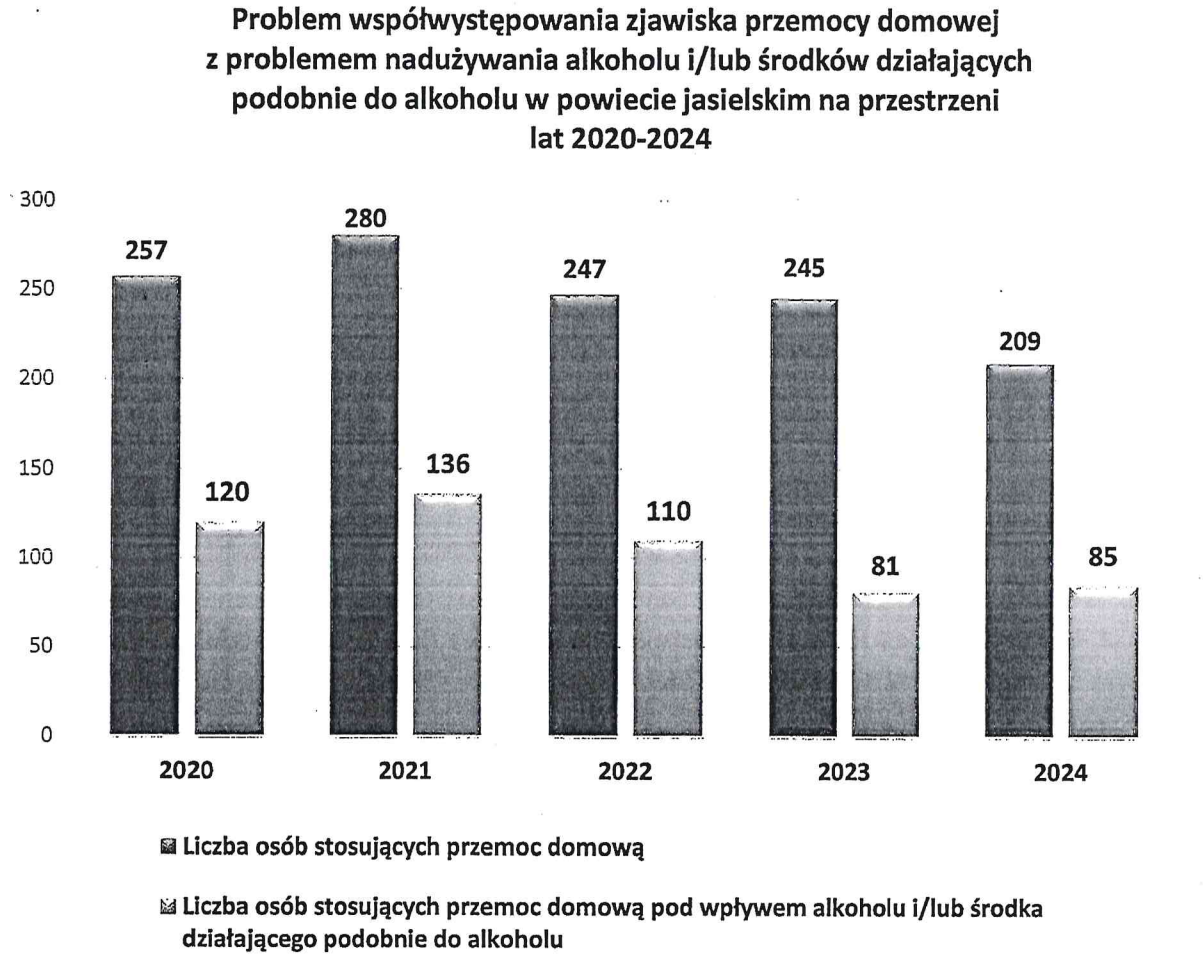
Źródło: dane statystyczne KPP w Jaśle

Problem przemocy domowej często współwystępuje z problemem nadużywania alkoholu i/lub środków psychoaktywnych. Z danych statystycznych uzyskanych od Komendy Powiatowej Policji w Jaśle wynika, że na przestrzeni lat 2020-2024 niemal połowa osób

stosujących przemoc domową w trakcie interwencji znajdowała się pod wpływem alkoholu lub/i innych środków psychoaktywnych - w okresie 5 lat 532 osoby z 1238 osób.

Skalę problemu współwystępowania zjawiska przemocy domowej z problemem nadużywania alkoholu lub innego środka psychoaktywnego obrazuje kolejny wykres.

Wykres 5. Problem współwystępowania zjawiska przemocy domowej z problemem nadużywania alkoholu i/lub środków psychoaktywnych w powiecie jasielskim na przestrzeni lat 2020-2024.

Źródło: dane statystyczne KPP w Jaśle

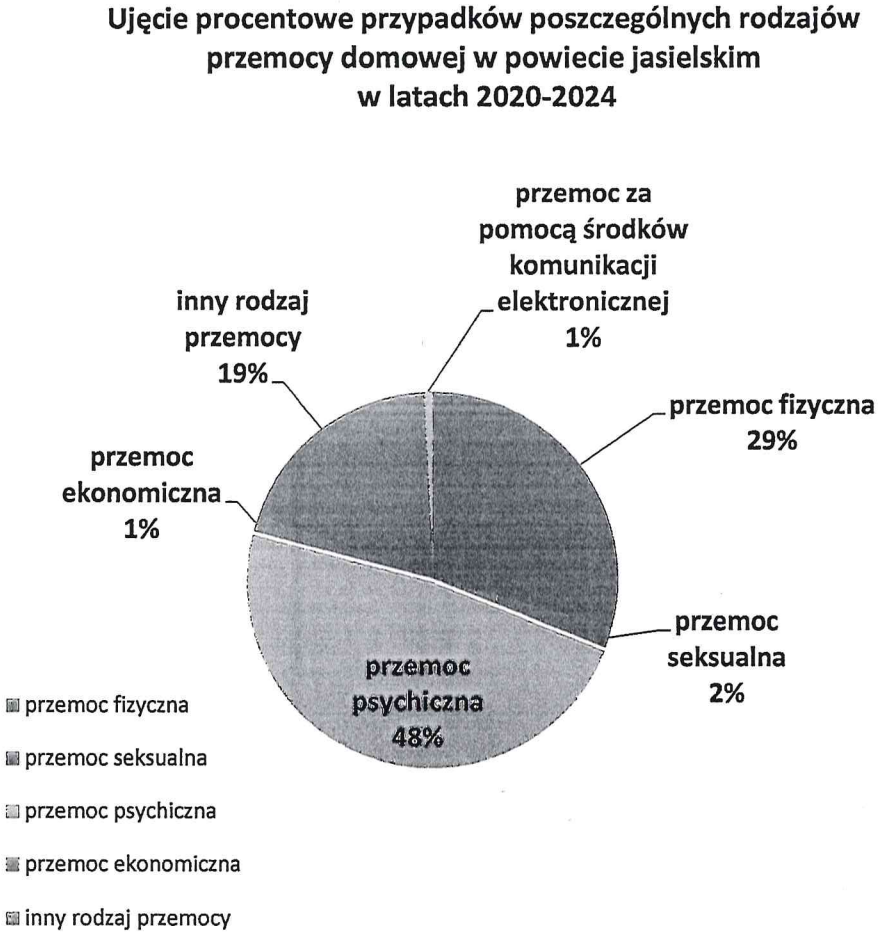
W związku z współwystępowaniem problemu przemocy domowej z problemem nadużywania alkoholu lub środka działającego podobnie do alkoholu w latach 2020-2024 do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub do wytrzeźwienia doprowadzono łącznie 310 osób.

Z danych Policji wynika także, że najczęściej stosowanym rodzajem przemocy jest przemoc psychiczna. Na przestrzeni ostatnich 5 lat na terenie powiatu jasielskiego odnotowano 1171 przypadków wystąpienia przemocy psychicznej. Drugim rodzajem przemocy, który

występuje najczęściej jest przemoc fizyczna (711 odnotowanych przypadków), natomiast w następnej kolejności pojawia się przemoc seksualna (43), przemoc ekonomiczna (33) oraz przemoc stosowana za pomocą środków komunikacji elektronicznej (19). Komenda Powiatowa Policji w Jaśle odnotowała również 457 przypadki przemocy określonej jako „inny rodzaj przemocy".

Dane dotyczące przypadków poszczególnych rodzajów przemocy w powiecie jasielskim w latach 2020-2024 obrazuje poniższy wykres.

Wykres 6. Rodzaje przemocy na przestrzenie lat 2020-2024.

Źródło: dane statystyczne KPP w Jaśle

Na powyższym wykresie nie uwzględniono przypadków przemocy stosowanej za pomocą środków komunikacji elektronicznej, ponieważ te dane gromadzone są dopiero od 2023 roku, co wynika z nowelizacji ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Analiza danych statystycznych udostępnionych przez Prokuraturę Rejonową w Jaśle

Zgodnie z art. 207 kk: „Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 lub 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1-2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15."

Prokuratura Rejonowa w Jaśle corocznie na prośbę OIK w Jaśle udostępnia dane statystyczne dotyczące liczby prowadzonych postępowań przygotowawczych w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa z art. 207 kk, liczby aktów oskarżenia skierowanych do Sądu w związku z podejrzeniem przestępstw z art. 207 kk, a także liczby wniosków o wyrok skazujący w trybie art. 335§1 kpk. Szczegółowe dane przekazywane przez Prokuraturę Rejonową w Jaśle na przestrzeni lat 2020-2024 przedstawiono w Tabeli 2.

Tabela 2. Dane statystyczne Prokuratury Rejonowej w Jaśle.

Dane statystyczne Prokuratury Rejonowej w Jaśle	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Liczba prowadzonych postępowań przygotowawczych w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa z art. 207 kk	132	152	174	208	207
Liczba aktów oskarżenia skierowanych do Sądu w związku z podejrzeniem przestępstw z art. 207 kk	33	46	35	26	37
Liczba wniosków o wyrok skazujący w trybie art. 335§1 kpk	Brak danych	5	3	4	3

Źródło: dane statystyczne Prokuratury Rejonowej w Jaśle

Analiza danych statystycznych udostępnionych przez Zespoły Interdyscyplinarne funkcjonujące na terenie powiatu jasielskiego

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej nakłada na gminy obowiązek tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy, na który składają się między innymi: opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej, prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne, zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia, a także tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Zadaniem zespołów interdyscyplinarnych jest koordynowanie działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, w tym przede wszystkim diagnozowanie problemu przemocy domowej, realizowanie działań w środowiskach zagrożonych przemocą, w tym działań interwencyjnych, jak również inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową. Ponadto, zadaniem zespołów jest rozpowszechnianie informacji na temat instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej i form udzielanej pomocy. Zespół interdyscyplinarny po otrzymaniu zgłoszenia o podejrzeniu wystąpienia przemocy domowej, nie później niż w terminie 3 dni, powołuje grupę diagnostyczno-pomocową w celu dokonania diagnozy i oceny sytuacji.

Poniższa tabela przedstawia dane statystyczne udostępnione przez poszczególne zespoły interdyscyplinarne funkcjonujące na terenie powiatu jasielskiego, które uwzględniają liczbę prowadzonych procedur „Niebieskie Karty" w latach 2020-2024 na terenie Miasta Jasła oraz gmin znajdujących się na terenie powiatu jasielskiego z wyłączeniem procedur wszczętych przez Komendę Powiatową Policji w Jaśle.

Tabela 3. Liczba procedur Niebieskie Karty prowadzonych przez Zespoły Interdyscyplinarne na terenie powiatu jasielskiego.

Lp.	Wykaz Zespołów Interdyscyplinarnych w powiecie jasielskim	Liczba procedur „Niebieskie Karty"				
		2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok
1.	Zespół Interdyscyplinarny w Mieście Jaśle	16	20	21	35	46
2.	Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Brzyska	4	0	6	7	4

3.	Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Dębowiec	1	0	1	3	1
4.	Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Jasło	3	5	8	4	13
5.	Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Kołaczyce	1	10	8	10	4
6.	Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Krempna	0	0	0	1	0
7.	Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Nowy Żmigród	3	2	4	8	3
8.	Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Osiek Jasielski	0	2	1	2	0
9.	Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Skołyszyn	3	7	5	8	8
10.	Zespół Interdyscyplinarny w Gminie Tarnowiec	2	2	0	1	5
	OGÓŁEM	**33**	**48**	**54**	**79**	**84**

Źródło: dane statystyczne Zespołów Interdyscyplinarnych z powiatu jasielskiego

Analiza danych zawartych w Tabeli 3. pozwala stwierdzić, że w roku 2024, w porównaniu do lat poprzednich, nastąpił wzrost procedur „Niebieskie Karty", które zostały wszczęte przez podmioty inne, niż Policja.

Analiza danych statystycznych udostępnionych przez Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej

Na terenie województwa podkarpackiego funkcjonują 4 specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, których celem jest udzielanie kompleksowej pomocy osobom dotkniętym problemem przemocy domowej, w tym zapewnienie pomocy w formie schronienia. Z danych uzyskanych bezpośrednio od przedstawicieli specjalistycznych ośrodków wsparcia funkcjonujących na terenie województwa podkarpackiego wynika, że mieszkańcy powiatu jasielskiego bardzo rzadko decydują się na korzystanie z takiej formy pomocy, co obrazują dane przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 4. Liczba osób korzystających z pomocy w formie schronienia w SOW.

Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej	Liczba osób doznających przemocy domowej z terenu powiatu jasielskiego, które skorzystały z pomocy w SOW				
	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok	2024 rok
SOW Gorzyce	0	0	0	0	0
SOW Korytniki	0	0	0	0	0
SOW Lesko	6	2	2	2	4
SOW Nowa Szarzyna	0	0	0	0	3

Źródło: dane statystyczne Specjalistycznych Ośrodków Wsparcia

W dniu 23 stycznia 2025 roku zostało zaktualizowane porozumienie w sprawie ustalenia zasad współpracy oraz podejmowanych wspólnych działań na rzecz osób doznających przemocy domowej pomiędzy Specjalistycznym Ośrodkiem Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej SOS w Lesku a Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle, w którego strukturze działa Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

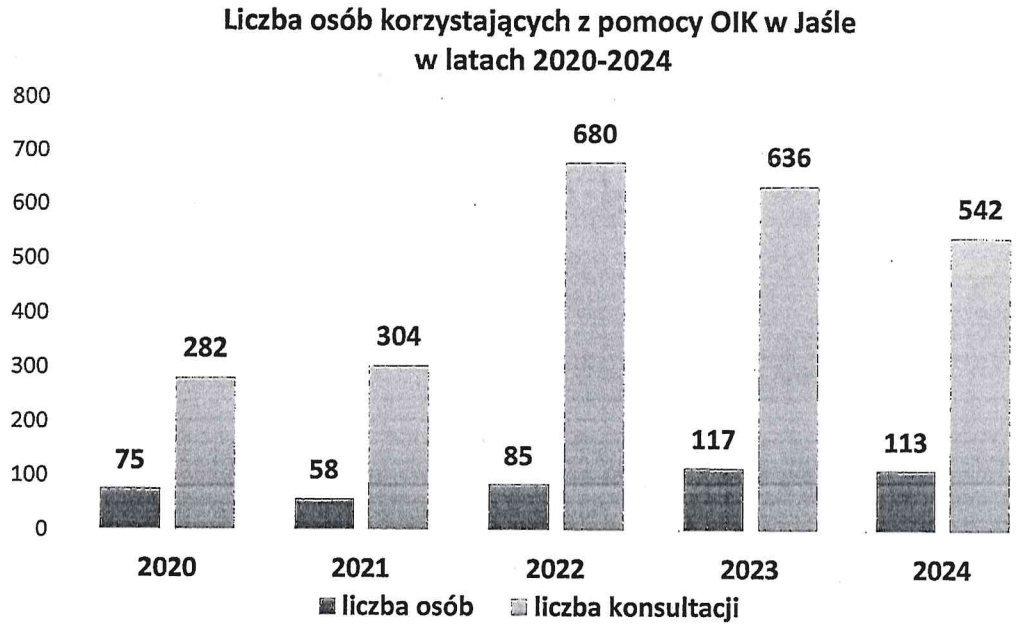
Analiza danych statystycznych Ośrodka Interwencji Kryzysowej działającego w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle

Ośrodek Interwencji Kryzysowej działający w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle oferuje pomoc osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych oraz realizuje zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

W Ośrodku można uzyskać specjalistyczną pomoc w formie interwencji kryzysowej, oddziaływań terapeutycznych, porad i konsultacji psychologicznych, pedagogicznych, socjalnych i prawnych.

Poniższe dane obrazują liczbę osób korzystających ze specjalistycznej pomocy w Ośrodku Interwencji Kryzysowej działającym w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle w latach 2020-2024.

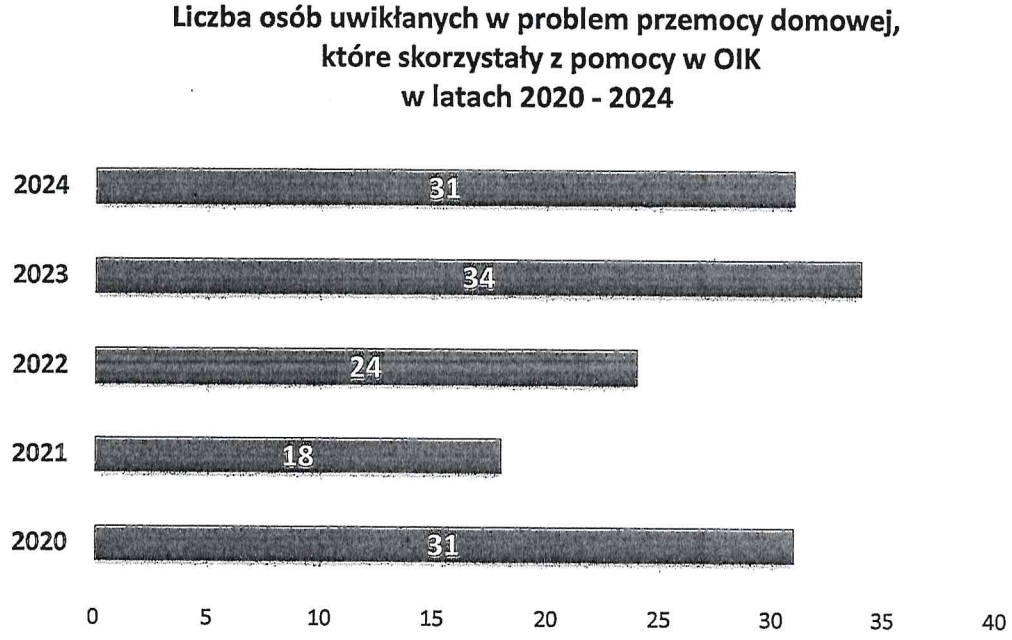
Wykres 7. Liczba osób korzystających z pomocy OIK w Jaśle w latach 2020-2024.

Źródło: dane statystyczne OIK w Jaśle

Jednym z zadań Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Jaśle jest praca w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej i udzielanie specjalistycznej pomocy osobom uwikłanym w problem przemocy. Liczbę osób doznających przemocy i stosujących przemoc domową, które skorzystały ze specjalistycznej pomocy i wsparcia w Ośrodku w latach 2020-2024 obrazuje kolejny wykres.

Wykres 8. Osoby z problemem przemocy domowej korzystające z pomocy OIK w Jaśle w latach 2020-2024.

Źródło: dane statystyczne OIK w Jaśle

W latach 2024-2025 w siedzibie OIK w Jaśle zrealizowano program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową. Głównym celem programu była pomoc osobom stosującym przemoc w zaprzestaniu jej stosowania oraz ukształtowanie świadomej i odpowiedzialnej postawy życiowej w ramach pełnionych ról. Program obejmował 60 godzin zajęć grupowych i 2 godziny zajęć indywidualnych z każdym uczestnikiem programu. Warunkiem ukończenia programu było uczestnictwo w minimum 75% zajęć, tj. 46,5 h.

Do udziału w programie w roku 2024 przystąpiło 7, w tym 5 mężczyzn i 2 kobiety. Program ukończyło 5 osób. Natomiast w 2025 roku w programie uczestniczyło 9 osób, w tym 3 kobiety i 6 mężczyzn. Program ukończyło 5 osób.

Ponadto, osobom stosującym przemoc domową, oferuje się specjalistyczną pomoc psychologiczną w formie konsultacji indywidualnych o charakterze oddziaływań terapeutycznych i/lub poradnictwa w zakresie konstruktywnego radzenia sobie ze stresem, nabywania umiejętności rozwiązywania konfliktów w sposób konstruktywny, radzenia sobie w sytuacjach trudnych i problemowych bez używania przemocy.

Podsumowanie i wnioski:

- Na przestrzeni ostatnich 4 lat występuje tendencja spadkowa w zakresie liczby formularzy „Niebieska Karta – A" wszczętych przez funkcjonariuszy KPP w Jaśle.
- Grupę osób stosujących przemoc domową w zdecydowanej większości stanowią mężczyźni. Natomiast grupę osób, która doznaje przemocy stanowią przede wszystkim kobiety. Dzieci w rodzinie z problemem przemocy zawsze są narażone na zranienie i poczucie krzywdy także wtedy, gdy nie doświadczają przemocy w sposób bezpośredni.
- Na przestrzeni ostatnich 5 lat występuje silna korelacja między stosowaniem przemocy domowej a używaniem lub nadużywaniem alkoholu. Niemal połowa osób stosujących przemoc domową - w chwili interwencji - znajdowała się pod wpływem alkoholu lub innego środka psychoaktywnego.
- Najczęściej występującymi formami przemocy jest przemoc psychiczna i przemoc fizyczna.
- Zauważalna jest tendencja wzrostowa w zakresie liczby aktów oskarżenia skierowanych przez Prokuraturę Rejonową w Jaśle do Sądu w związku z podejrzeniem przestępstw z art. 207 kk.
- Dane udostępnione przez Zespoły Interdyscyplinarne wskazują, że na przestrzeni lat 2020-2024 wyraźnie wzrosła liczba procedur Niebieskie Karty wszczętych przez instytucje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

- W latach 2020-2024 z pomocy w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej SOS w Lesku skorzystało łącznie 19 osób z terenu powiatu jasielskiego.
- Na przestrzeni lat, które obejmuje niniejsza diagnoza, ze specjalistycznej pomocy i wsparcia w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Jaśle skorzystało 448 osób, w tym 138 osób uwikłanych w problem przemocy domowej. Klientom Ośrodka udzielono łącznie 2444 porad i konsultacji.

Analiza
lokalnych czynników sprzyjających i utrudniających skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą domową

Analiza lokalnych czynników sprzyjających i utrudniających skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą domową pozwala na określenie mocnych stron systemu przeciwdziałania przemocy domowej na terenie powiatu jasielskiego oraz ukazuje bariery i utrudnienia w skutecznym przeciwdziałaniu przemocy domowej. Została opracowana na podstawie danych własnych oraz informacji uzyskanych od ośrodków pomocy społecznej działających na terenie powiatu jasielskiego.

Lokalne czynniki sprzyjające skutecznej pomocy osobom dotkniętym przemocą domową:

- działalność Ośrodka Interwencji Kryzysowej działającego w strukturze PCPR w Jaśle,
- działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle,
- interdyscyplinarna współpraca instytucji i służb działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej na terenie powiatu,
- dostęp do bezpłatnej specjalistycznej pomocy i wsparcia dla osób uwikłanych w problem przemocy domowej,
- dostosowanie form pomocy do bieżących potrzeb – poradnictwo telefoniczne oraz online,
- wzrost wiedzy i świadomości lokalnej społeczności nt. problemu przemocy domowej poprzez rozpowszechnianie ulotek, broszur, organizowanie i realizowanie kampanii społecznych, edukacyjnych, informacyjnych oraz warsztatów profilaktycznych dla lokalnej społeczności,

- systematyczne aktualizowanie i rozpowszechnianie informatora o formach oferowanej pomocy dla osób uwikłanych w problem przemocy domowej i osób znajdujących się w kryzysie na terenie powiatu jasielskiego,
- realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej,
- realizacja powiatowego programu profilaktycznego w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- aktualna diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie powiatu,
- realizowanie procedury „Niebieskie Karty",
- działalność zespołów interdyscyplinarnych i grup diagnostyczno-pomocowych,
- skuteczne rozwiązania prawne służące zapewnieniu bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy domowej,
- możliwość skorzystania przez osoby doznające przemocy domowej ze schronienia w specjalistycznych ośrodkach wsparcia funkcjonujących na terenie województwa,
- realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową,
- realizacja programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową,
- całoroczna rekrutacja do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym i programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,
- możliwość obligowania przez zespół interdyscyplinarny osób stosujących przemoc do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym,
- umiejętność wykorzystania istniejącego potencjału kadrowego – systematyczne podnoszenie kwalifikacji i kompetencji zawodowych przez pracowników działających w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Lokalne czynniki utrudniające skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą domową:

- obawa i lęk osoby doznającej przemocy przed reakcją osoby stosującej przemoc, eskalacją przemocy oraz przed wykluczeniem społecznym,
- zależność ekonomiczno-bytowa osoby doznającej przemocy od osoby stosującej przemoc domową,

- negatywne wzorce zachowań społecznych funkcjonujące w środowisku lokalnym, w szczególności wśród dzieci i młodzieży,
- nieprawidłowe przekonania na temat zjawiska przemocy domowej, funkcjonujące w społeczeństwie mity i stereotypy przyzwalające na przemoc,
- brak wiary osób doznających przemocy domowej w skuteczność oferowanej pomocy,
- niechęć ze strony rodzin uwikłanych w problem przemocy do współpracy w zakresie rozwiązywania problemów, która wynika między innymi z wyuczonej bezradności lub obawy przed wtórną wiktymizacją,
- ukrywanie przemocy domowej wynikające z biernej postawy świadków, niskiej wiedzy na temat mechanizmów przemocy,
- brak całodobowego ośrodka oraz hostelu na terenie powiatu jasielskiego dla osób znajdujących się w kryzysie, w tym osób doznających przemocy domowej,
- wysoka korelacja stosowania przemocy domowej z problemem nadużywania alkoholu i/lub innych środków psychoaktywnych.

Rekomendacje:

1. Na terenie powiatu jasielskiego występują potrzeby związane z zapewnieniem pomocy w formie schronienia osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych, w tym osobom doznającym przemocy domowej.
2. Należy podejmować działania zmierzające do rozbudowy sieci wsparcia dla osób znajdujących się w kryzysie, w tym dla osób doznających przemocy domowej.
3. Należy kontynuować działania informacyjne oraz edukacyjne na temat zjawiska przemocy domowej oraz możliwości szukania pomocy, jak również na temat zagrożeń związanych z używaniem alkoholu oraz środków psychoaktywnych.
4. Należy podejmować działania profilaktyczno-edukacyjne wśród dzieci i młodzieży w celu ukazywania alternatywnych form spędzania czasu wolnego i zapobiegania występowaniu zachowań ryzykownych.
5. Należy kontynuować działania informacyjne na temat założeń merytorycznych i potencjalnych korzyści wynikających z udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym i psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową.
6. Zjawisko przemocy domowej w wysokim stopniu koreluje z problemem nadużywania alkoholu/środków psychoaktywnych przez osoby stosujące przemoc domową. Należy dostosować działania pomocowe do w/w problemu.

III.Cele programu

Podstawowym celem programu jest pomoc osobom stosującym przemoc domową w zaprzestaniu jej stosowania oraz ukształtowanie świadomej i odpowiedzialnej postawy życiowej w ramach pełnionych ról.

Cele szczegółowe:

- zmiana przekonań odbiorców programów korekcyjno-edukacyjnych dotyczących stosowania przemocy domowej;
- powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy;
- rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia, w tym bardziej efektywne radzenie sobie z emocjami, m.in. złością lub poczuciem krzywdy w sytuacjach trudnych;
- zmniejszenie przez uczestników programu skali zachowań opartych na sile i przemocy;
- wzrost świadomości na temat zjawiska przemocy domowej i konsekwencji jej stosowania;
- poszerzenie katalogu zachowań osób stosujących przemoc domową o zachowania alternatywne do krzywdzących w celu budowania relacji interpersonalnych opartych na poszanowaniu domowników i postawie partnerskiej;
- kształtowanie umiejętności w zakresie wychowania dzieci bez użycia przemocy domowej;
- uznanie przez osobę stosującą przemoc domową swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy;
- uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

Osiągnięcie wymienionych powyżej celów będzie możliwe dzięki oddziaływaniom korekcyjno-edukacyjnym prowadzonym na poziomie poznawczym, emocjonalnym oraz na poziomie zachowań, tj.:

- na poziomie poznawczym – wprowadzanie zmian przekonań związanych z kształtowaniem się tożsamości i ich wpływu na zachowanie (w tym: rola kobiety i mężczyzny we współczesnym świecie i rodzinie);
- na poziomie emocjonalnym – pomoc w odzyskiwaniu kontroli i radzeniu sobie z emocjami;
- na poziomie zachowań – uczenie się komunikacji i wywierania wpływu w kontaktach interpersonalnych bez stosowania przemocy.

IV. Założenia ogólne programu

Niniejszy program został opracowany w oparciu o integracyjny model pracy łączący podejście krótkoterminowe skoncentrowane na rozwiązaniach TSR, podejście behawioralno-poznawcze oraz elementy programu Duluth.

Analizując badania, które prezentują występowanie różnych aspektów przemocy domowej oraz posiłkując się własnym doświadczeniem pracy z osobami uwikłanymi w przemoc można wnioskować, że zjawisko przemocy jest uwarunkowane licznymi przyczynami stanowiącymi sieć wzajemnych powiązań i zależności.

Najbardziej ogólne, to uwarunkowania społeczno-kulturowe, które są związane z funkcjonowaniem społeczeństw w aspekcie duchowym i aksjologicznym. Odnoszą się do tradycji, zwyczajów traktowania kobiet, mężczyzn, dzieci czy przekonań i opinii na temat przemocy oraz instytucji społecznych.

Natomiast bardziej bezpośrednie znaczenie na stosowanie przemocy domowej mają doświadczenia socjalizacyjne osoby doznającej przemocy i stosującej przemoc, pochodzenie, osobowość, jak również zaburzone relacje między członkami rodziny pochodzenia i aktualnej.

Wyzwalaczami przemocy są natomiast sytuacje, w których bardzo istotną rolę odgrywa chroniczne obciążenie trudnościami, np. związanymi z finansami, relacjami rodzinnymi, chorobą, czy innymi sytuacjami odbieranymi jako trudne. Wszystkie te czynniki tworzą sieć wzajemnych powiązań i zależności, stanowiąc indywidualną charakterystykę sytuacji przemocy domowej.

Odnosząc się do wiedzy na temat różnorodności problemów doświadczanych przez osoby stosujące przemoc można stwierdzić, że model pracy integrujący różne podejścia, formy, narzędzia i metody pracy znajdzie grupę uczestników, dla których będzie stanowił skuteczny sposób radzenia sobie z zachowaniami przemocowymi.

Założeniem niniejszego programu jest integracja następujących elementów:

a) edukacji na temat kulturowo-obyczajowych zjawisk wspierających i przeciwstawiających się przemocy oraz konfrontowanie ze stereotypami promującymi przemoc,
b) promocji wartości i idei wspierających godność osoby, dobro rodziny, równość płci oraz prawa kobiet i dzieci, a także odpowiedzialność za osobiste decyzje i gotowość ochrony słabszych,
c) stosowania procedur behawioralno-poznawczych w celu korygowania postaw i zachowań związanych z przemocą,

d) uczenia umiejętności konstruktywnej komunikacji interpersonalnej oraz samokontroli, porozumiewania się wg modelu komunikacji „Porozumienie bez przemocy".

Aktualny stan wiedzy na temat zjawiska przemocy domowej pozwala formułować treści merytoryczne oparte na przekonaniach i sądach dotyczących przemocy domowej oraz na sposobach jej powstrzymywania, tj.:

- przemoc domowa jest wyuczonym zachowaniem, które przynosi zyski i straty dla osoby stosującej przemoc,
- przemoc domowa jest tolerowana i wzmacniania poprzez stereotypowe myślenie, czyli przez postawy i poglądy wielu ludzi, często zakorzeniona jest we wzorach postępowania przekazywanych z pokolenia na pokolenie,
- przemoc domowa jest szkodliwym i raniącym nadużywaniem siły i władzy oraz dążeniem do kontrolowania drugiej osoby,
- przemocy nie można usprawiedliwiać w żadnym przypadku i nigdy nie należy się na nią godzić,
- przemoc ma uwarunkowania kulturowe i obyczajowe, które oparte są na funkcjonujących w społeczeństwie stereotypach, np. na temat ról kobiety i mężczyzny, orientacji seksualnej, rasy,
- można nabyć umiejętności porozumiewania się bez przemocy,
- osoba stosująca przemoc ponosi odpowiedzialność moralną i prawną za stosowanie zachowań przemocowych.

W związku z powyższym, program korekcyjno-edukacyjny zawiera działania psychologiczne, edukacyjne i socjalizacyjne ukierunkowane na taką zmianę zachowań i postaw osób stosujących przemoc, która zmniejszy ryzyko dalszego stosowania przemocy przez te osoby oraz zwiększy ich zdolność do samokontroli agresywnych zachowań i do konstruktywnego współżycia w rodzinie. Uczestnicy programu będą zatem edukowani na temat dynamiki przemocy, jej uwarunkowań społeczno-kulturowych, będą mogli skonfrontować własne przekonania, poglądy i postawy wobec przemocy. Będą mieli możliwość zdobycia wiedzy na temat krzywd, które wyrządzają osobom najbliższym stosując przemoc, a także na temat wpływu zachowań przemocowych na relacje z osobami najbliższymi. Ważnym aspektem pracy z uczestnikami programu korekcyjno-edukacyjnego jest ich przygotowanie do wzięcia odpowiedzialności moralnej oraz psychologicznej za swoje czyny, jak również do rozpoczęcia pozytywnych zmian w relacjach interpersonalnych.

Podczas oddziaływań prowadzonych w ramach programu jego uczestnicy będą mieli okazję do wnikliwego rozpoznawania osobistego systemu przekonań, postaw i nastawień

emocjonalnych, które mogą inicjować zachowania przemocowe i ich eskalację. Oddziaływania będą ukierunkowane na promowanie alternatywnych wartości i postaw, które pozwolą na konstruktywne wyrażanie emocji w sposób akceptowany społecznie.

Uczestnicy programu będą mieli możliwość autentycznego zaangażowania się w proces zmian zachowań i postaw, czyli zmian na poziomie behawioralno-poznawczym, poprzez ćwiczenie nowych konstruktywnych form myślenia i reagowania oraz rozwiązywania sytuacji konfliktowych.

Należy zaznaczyć, że niniejszy program będzie realizowany zgodnie z następującymi zasadami:

- podstawowym priorytetem jest bezpieczeństwo osób doznających przemocy domowej,
- realizatorzy programu będą promować wysokie standardy etyczne i pragmatyczne oparte na aktualnej wiedzy i badaniach,
- realizatorzy programu będą wykazywali dbałość i starania, by program przyczyniał się do faktycznych zmian postaw i zachowań, zwiększał świadomość poczucia odpowiedzialności za własne czyny,
- uczestnicy programu będą traktowani w sposób nienaruszający ich godności,
- promowana będzie współpraca i komunikacja między programami dla osób stosujących przemoc a placówkami i instytucjami zajmującymi się pomaganiem osobom doznającym przemocy domowej.

Realizując program należy mieć na uwadze, że nie jest to forma osobistej psychoterapii osoby stosującej przemoc, lecz są to oddziaływania korygujące niepożądane oraz szkodliwe zachowania i postawy.

V. Założenia merytoryczne i sposób realizacji programu

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej osoba stosująca przemoc domową, po skierowaniu przez zespół interdyscyplinarny do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym, ma obowiązek zgłoszenia się do udziału w programie i jego ukończenia.

Ponadto, w myśl w/w ustawy programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową powinny być realizowane w formie spotkań indywidualnych lub grupowych, jak również powinny być prowadzone przez specjalistów w dziedzinie przeciwdziałania przemocy domowej dających gwarancję wysokiej jakości usług, w tym przez psychologów, pedagogów, terapeutów i psychoterapeutów.

Program korekcyjno-edukacyjny w formie pracy grupowej będzie realizowany w systemie zamkniętym w grupie liczącej do 15 osób i będzie obejmował 60 godzin pracy grupowej i 2 godziny pracy indywidualnej z każdym uczestnikiem programu. Dopuszcza się możliwość przyjęcia nowego uczestnika do programu w trakcie jego realizacji pod warunkiem, że uczestnik będzie miał możliwość zrealizowania wymaganej liczby godzin niezbędnej do ukończenia programu (minimum 75% obecności na zajęciach) - po uprzednim wyrażeniu zgody przez osobę/osoby prowadzące zajęcia.

Natomiast w przypadku braku realizacji programu w formie grupowej w danym roku kalendarzowy planuje się zrealizowanie programu w formie indywidualnej - 60 godzin zajęć z uczestnikiem.

Godzina zajęć liczona jest jako minimum 45 minut bezpośrednich oddziaływań na uczestnika/ów programu, natomiast pozostały czas godziny zegarowej powinien być wykorzystany na wytworzenie i uporządkowanie dokumentacji z zajęć. Warunkiem ukończenia programu jest udział w 75% zajęć i uznanie stosowania przez siebie zachowań przemocowych.

Integralną częścią programu jest diagnoza wstępna, która odbywa się w ramach spotkań indywidualnych z każdym uczestnikiem. Jej wynikiem jest podpisanie kontraktu z uczestnikiem.

Diagnoza wstępna jest wstępnym rozpoznaniem sytuacji uczestnika i ma na celu określenie jego motywacji, uzyskanie informacji o sytuacji życiowej (rodzinnej i zawodowej), sposobach funkcjonowania, specyfice zachowań przemocowych, jakie stosuje (m.in. kwestionariusz historii przemocy), cechach osobistych istotnych dla pracy korekcyjnej. Diagnoza powinna zostać opisana w dokumentacji uczestnika.

Diagnoza pogłębiona dokonywana jest natomiast odpowiednio do potrzeb i służy uzyskaniu szczegółowych informacji o funkcjonowaniu i przeszłości uczestników. Także powinna zostać opisana w dokumentacji uczestnika.

Dotyczy m.in. następujących obszarów życia:

- historii rodziny pochodzenia,
- historii relacji, w których występuje przemoc oraz poprzednich związków,
- historii interwencji związanych z przemocą,
- historii agresywnych i przemocowych zachowań w innych sytuacjach życiowych,
- historii pomocy medycznej i psychoterapeutycznej w zakresie zaburzeń psychicznych,
- doświadczeń związanych z nadużywaniem alkoholu i narkotyków.

Przyjęcie do programu będzie potwierdzone zawarciem kontraktu na aktywny udział w sesjach grupowych. Kontrakt zawiera:

- formalne wymogi dotyczące systematycznej obecności w zajęciach,
- obowiązek bezpiecznego i zgodnego z zasadami współżycia społecznego zachowania w trakcie uczestnictwa w zajęciach,
- zobowiązanie do powstrzymywania się od przemocowych zachowań i postaw w kontaktach z członkami rodziny i z innymi ludźmi,
- wymóg uznania osobistej odpowiedzialności za fakty stosowania przemocy domowej,
- zobowiązanie do powstrzymania się od spożywania alkoholu i zażywania substancji psychoaktywnych,
- informacje o monitorowaniu sytuacji rodzinnej i zachowań uczestnika programu,
- zgodę kandydata na przetwarzanie danych osobowych dla potrzeb niezbędnych do realizacji założeń programu.

Podczas spotkania diagnozującego - osoby, u których rozpoznano uzależnienie od alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających i psychotropowych są informowane, że w pierwszej kolejności powinny uczestniczyć w terapii uzależnienia.

Zawartość merytoryczna programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową obejmuje edukację oraz praktyczne ćwiczenia służące uczeniu się sposobów reagowania w sposób alternatywny do zachowań przemocowych.

Przekazywane treści edukacyjne dają uczestnikom programu możliwość przeformułowania własnych przekonań i postaw, które mają wpływ na stosowanie i usprawiedliwianie przemocy. Wiedza ta jest niezwykle istotna i niezbędna do rozpoczęcia pozytywnych zmian osobistych.

Oddziaływania edukacyjne będą się skupiać na następujących zagadnieniach:

- przemoc domowa (m.in. rodzaje i formy, źródła, mechanizmy, mity i stereotypy podtrzymujące przemoc, role kobiece i męskie, role rodziców i dzieci),
- perspektywa prawna (konsekwencje stosowania przemocy),
- problem władzy i kontroli w relacjach interpersonalnych (m. in. cele stosowania przemocy, potrzeby sprawców związane z władzą i kontrolą, odpowiedzialność za przemoc),
- opracowanie tzw. planu bezpieczeństwa (planowanie i rozwijanie samokontroli poprzez poznanie mechanizmów zachowań agresywnych i przemocowych, rozpoznawanie sygnałów ostrzegawczych oraz powstrzymywanie zachowań agresywnych),

- kształtowanie umiejętności rozpoznawania zachowań ryzykownych prowadzących do uzależnienia od środków psychoaktywnych oraz zależności występujących między zażywaniem środków psychoaktywnych a stosowaniem przemocy,
- kształtowanie umiejętności rozpoznawania emocji, konstruktywnego ich wyrażania, konstruktywnego wyrażania złości i gniewu, aktywnego i empatycznego słuchania,
- kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów poprzez negocjacje, kompromisy,
- promowanie pozytywnych standardów i wartości (m.in. przejmowanie odpowiedzialności za związek, rodzinę, dostrzeganie praw drugiego człowieka),
- wpływ stosowania przemocy domowej na rozwój psychiczny i zachowanie dzieci (m.in. uświadamianie i edukacja rodziców/opiekunów na temat praw i obowiązków rodzicielskich, właściwych metod i form wychowawczych, radzenia sobie w sytuacjach trudnych, konsekwencji i dyscypliny w wychowaniu jako alternatywy stosowania przemocy),
- problematyka tolerancji i szacunku do osób starszych, niepełnosprawnych, chorych psychicznie, przewlekle chorych (m.in. nauka pozytywnych zachowań oraz radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, trudnych w kontakcie z w/w osobami),
- psychoedukacja w zakresie samodzielnego poszukiwania pomocy terapeutycznej w sytuacjach kryzysowych.

Część korekcyjna stwarza uczestnikom programu możliwość:

- ćwiczenia w grupie nowych konstruktywnych form myślenia i reagowania,
- pracy nad rozpoznawaniem oraz zmianą przekonań i postaw osobistych poprzez analizę sytuacji przedstawionych na zajęciach oraz swoich własnych sytuacji życiowych,
- nauki skutecznej kontroli nad zachowaniami przemocowymi,
- korygowania postaw i przekonań związanych z przemocą,
- nauki kontroli emocji, zachowań oraz odpowiedzialnego podejmowania decyzji w sytuacjach konfliktowych,
- uczenia się konstruktywnej komunikacji interpersonalnej,
- pracy z nawrotami zachowań przemocowych.

Praca korekcyjna będzie zawierała elementy treningu umiejętności psychospołecznych, kontroli złości i porozumienia bez przemocy w celu nauki nowych umiejętności prawidłowej komunikacji, sposobów konstruktywnego rozwiązywania sporów i konfliktów, aktywnego słuchania, itp.

Zajęcia w ramach niniejszego programu będą prowadzone w następujący sposób - pierwsza godzina zajęć będzie stanowiła część edukacyjną (wykładową), a kolejne przeznaczone będą na działania korekcyjne.

W procesie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych mogą być wykorzystywane następujące metody pracy:

- wykłady,
- dyskusje panelowe,
- „burza mózgów",
- scenki/drama,
- materiał filmowy,
- analiza zadań domowych, prac pisemnych,
- praca indywidualna na tle grupy,
- informacje zwrotne,
- ćwiczenia umiejętności.

Zakres tematyczny programu korekcyjno-edukacyjnego

Zajęcia odbywać się będą raz lub dwa razy w tygodniu według harmonogramu ustalonego z osobą/osobami prowadzącymi zajęcia. Zakres merytoryczny programu obejmuje następujące bloki tematyczne:

1. Zawiązywanie procesu grupowego/relacji indywidualnej. Analiza zjawiska przemocy domowej. Przekonania na temat przemocy.
2. Alkohol i substancje psychoaktywne a problem przemocy domowej.
3. Umiejętność rozpoznawania, nazywania i konstruktywnego wyrażania emocji.
4. Od emocji do zachowania - złość, agresja, przemoc.
5. Strategie radzenia sobie ze stresem. Konstruktywne sposoby reagowania w sytuacjach trudnych.
6. Planowanie i rozwijanie umiejętności samokontroli.
7. Poszerzenie katalogu zachowań o konstruktywne zachowania i sposoby reagowania bez używania przemocy.
8. Komunikacja w relacjach interpersonalnych bez stosowania przemocy. Konstruktywne sposoby rozwiązywania konfliktów.
9. Wpływ stosowania przemocy domowej na rozwój psychiczny i zachowanie dzieci. Kształtowanie umiejętności w zakresie wychowania dzieci bez użycia przemocy domowej.

10. Promowanie pozytywnych standardów i wartości.
11. Praca z nawrotami zachowań przemocowych.
12. Przekazanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych. Podsumowanie procesu grupowego.

VI. Adresaci programu i warunki uczestnictwa w programie

Warunkiem przyjęcia do programu powinno być uznanie przez daną osobę faktu stosowania przemocy domowej.

Uczestnikami programu korekcyjno-edukacyjnego mogą być w szczególności:

- osoby stosujące przemoc domową skierowane przez zespół interdyscyplinarny do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym,
- osoby uzależnione od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych po zakończonym programie psychoterapii uzależnień,
- osoby skazane za czyny związane ze stosowaniem przemocy domowej, odbywające karę pozbawienia wolności w zakładach karnych lub wobec których sąd warunkowo zawiesił wykonywanie kary, zobowiązując je do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym,
- osoby, które w wyniku innych okoliczności zgłoszą się do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym.

Osoby stosujące przemoc domową, których uczestnictwo w programie wiąże się ze skierowaniem zespołu interdyscyplinarnego zobowiązane są do zgłoszenia się, w terminie 30 dni od dnia doręczenia skierowania, do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową.

Realizator programu zastrzega, że do programu mogą nie zostać zakwalifikowane osoby:

- z poważnymi zaburzeniami emocjonalnymi, w szczególności z zaburzeniami osobowości antyspołecznej oraz zaburzeniami osobowości pogranicznej (udział takich osób w programie mógłby tworzyć poważne przeszkody w realizacji zajęć edukacyjno-korekcyjnych),
- stosujące przemoc, wobec których rozpoznawane jest uzależnienie od alkoholu, i które powinny w pierwszej kolejności być kierowane na terapię uzależnienia.

W przypadku osób, których uczestnictwo w programie wiąże się z decyzją sądu, policji lub prokuratury, stosuje się powiadamianie tych organów w następujących kwestiach:

- przystąpienia do programu,
- każdej sytuacji uchylania się od udziału w programie,
- zakończenia uczestnictwa w programie.

Osobie stosującej przemoc domową, która zgłosiła się do uczestnictwa w programie i ukończyła program, starosta lub osoba upoważniona wydaje następujące zaświadczenia:

1) zaświadczenie o zgłoszeniu się do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,
2) zaświadczenie o ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową lub programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową,
3) pouczenie osoby stosującej przemoc domową o obowiązku niezwłocznego dostarczenia grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczeń,
4) pouczenie osoby stosującej przemoc domową o możliwości złożenia zawiadomienia o popełnieniu wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń.

Wzory zaświadczeń i pouczeń stanowią załączniki do Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach.

Uczestnik może wziąć udział w zajęciach kolejnej edycji programu z własnej woli lub po uprzednim skierowaniu przez właściwe podmioty.

Fakt dobrowolnego uczestnictwa w programie oraz uzyskane informacje od uczestników programu dotyczące ich życia osobistego są objęte zasadą poufności, z wyjątkiem informacji wskazujących na popełnianie czynów zabronionych przez prawo. O uczestnictwie w programie można informować wyłącznie instytucje, które skierowały daną osobę do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym.

Wstępną kwalifikację osób zgłaszających się do udziału w programie prowadzą pracownicy Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Jaśle lub inna osoba wskazana przez dyrektora PCPR w Jaśle.

Jednocześnie zaznacza się, że prowadzący zajęcia i dokonujący diagnozy uczestników może odmówić przyjęcia danej osoby do udziału w programie ze względów organizacyjnych, ze względów bezpieczeństwa lub niespełniania wymogów związanych z uczestnictwem w programie. Wówczas prowadzący lub organizator zajęć wskazuje inne możliwości pomocy lub możliwość skorzystania z udziału w programie w innym powiecie. Podczas zgłaszania i kwalifikacji osób do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym nie obowiązuje rejonizacja.

Za uczestnika programu uznaje się osobę, która pozytywnie przejdzie działania kwalifikacyjne, podpisze kontrakt oraz rozpocznie zajęcia (co najmniej jedno spotkanie grupowe lub indywidualne).

VII. Realizator programu

Realizatorem programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową jest Powiat Jasielski, w imieniu, którego działa Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle.

Koordynatorem programu będzie pracownik wyznaczony przez dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle.

Realizator programu rekrutuje uczestników programu poprzez:

- upowszechnianie informacji o programie na stronach internetowych instytucji udzielających pomocy,
- współpracę z zespołami interdyscyplinarnymi,
- współpracę z innymi instytucjami, tj.: sądem, prokuraturą, policją, ośrodkami pomocy społecznej, poradniami i ośrodkami leczenia uzależnień, itd.

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową, zgodnie z § 6 Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, będzie prowadzony przez osobę/y tj.:

1) posiadające wykształcenie wyższe na kierunku praca socjalna, pedagogika, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej lub
2) posiadające tytuł zawodowy magistra na kierunku:

a) psychologia, praca socjalna, pedagogika, pedagogika specjalna, nauki o rodzinie, politologia, politologia i nauki społeczne w zakresie pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej, resocjalizacji lub pracy socjalnej lub

b) innym, uzupełnionym studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki lub resocjalizacji lub

3) będące terapeutami lub psychoterapeutami;

4) posiadające udokumentowany co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach lub innych podmiotach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej;

5) posiadające zaświadczenie o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w wymiarze co najmniej 100 godzin, w tym w wymiarze 50 godzin w zakresie pracy z osobami stosującymi przemoc domową.

Natomiast, zgodnie z § 7 rozporządzenia osoby prowadzące oddziaływania korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc domową, które w dniu wejścia w życie rozporządzenia nie spełniają wymogów dotyczących kwalifikacji, o których mowa w § 6, mogą prowadzić programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową do czasu uzupełnienia tych kwalifikacji, jednak nie dłużej niż przez okres 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

Nadzór nad realizacją programu, zgodnie z założonymi celami i działaniami ukierunkowanymi na osiągnięcie zakładanych rezultatów, będzie prowadziło Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle.

Możliwe będzie dokonywanie zmian i modyfikowanie treści programowych w trakcie realizacji programu. Szczegółowa tematyka merytoryczna programu, jak również dobór form i metod pracy będą zależne m.in. od miejsca prowadzenia zajęć, czy preferencji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne.

VIII. Dokumentacja realizacji programu

Wszystkie działania prowadzone w ramach programu powinny być dokumentowane na etapie rekrutacji, przeprowadzenia diagnozy wstępnej oraz pogłębionej, w trakcie realizacji zajęć indywidulanych i grupowych, podczas prowadzonego monitoringu oraz na etapie cząstkowej oraz końcowej ewaluacji programu.

Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne prowadzone w ramach programu będą dokumentowane w formie:

- dokumentacji indywidualnej uczestnika,
- dokumentacji grupy (listy obecności, tematyka zajęć, liczba godzin, harmonogram zajęć),

- konspektów zajęć,
- kwestionariuszy ankiet,
- sprawozdań,
- innych dokumentów.

Osoba lub osoby prowadzące zajęcia będą odpowiedzialne za:

- przeprowadzenie indywidualnej diagnozy osób biorących udział w programie,
- pisemne zawarcie kontraktu z każdym uczestnikiem,
- podpisanie oświadczeń o akceptacji zasad uczestnictwa w programie,
- prowadzenie dokumentacji programu (m.in. list obecności na zajęciach indywidualnych i grupowych potwierdzonych podpisem uczestnika zajęć, potwierdzenia odbioru materiałów edukacyjnych, kart indywidualnych konsultacji, dziennika zajęć grupowych zawierającego datę i tematykę zajęć oraz podpis prowadzącego lub prowadzących),
- sporządzenie pisemnej informacji na temat końcowej oceny funkcjonowania uczestników programu.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową mogą być prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość.

Realizator programu zastrzega sobie prawo do zmian i modyfikacji dokumentacji realizacji programu w przypadku konieczności jej dostosowania do obowiązujących norm i wymogów.

IX. Monitoring, ewaluacja i sprawozdawczość Programu

Przebieg i efekty programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową będą monitorowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle, zarówno w trakcie realizacji programu oraz do 3 lat po jego zakończeniu. Monitoring będzie prowadzony poprzez kontakt z samym uczestnikiem, informacje uzyskane od służb i instytucji pracujących z uczestnikiem programu. System monitorowania będzie obejmował zachowanie związane z przemocą u osób uczestniczących w programie, zarówno w trakcie programu, jaki i po jego zakończeniu.

W ramach ewaluacji uczestnicy programu wypełnią ankiety na temat przekazywanych treści, sposobu prowadzenia zajęć oraz korzyści osobistych - tego, co najbardziej cenne, a co warto zmienić.

Monitorowanie i ewaluacja oddziaływań programu będą obejmować między innymi:

a) monitorowanie przebiegu procesu grupowego, w tym m. in.: efektów postrzeganych przez prowadzących i uczestników programu, dotyczących: postaw uczestników wobec przemocy, efektów treningu kontroli złości i agresji, sposobów prowadzenia i wartości programu ze strony uczestników;
b) badanie efektywności poszczególnych etapów programu za pomocą kwestionariuszy ankietowych dotyczących zakresu realizowanych treści programu: przed rozpoczęciem oddziaływań, w trakcie trwania programu oraz po zakończeniu programu – dotyczących zakresu realizowanych treści programu;
c) badanie efektywności programu poprzez przeprowadzenie badań ankietowych, między innymi na temat zmiany postaw i zachowań oraz poziomu zadowolenia z udziału w programie.

Ponadto, wskazane jest pozyskiwanie informacji od służb i instytucji pracujących z uczestnikiem lub byłym uczestnikiem programu.

Wynikiem przeprowadzonej ewaluacji będzie sporządzany corocznie raport z rekomendacjami do kolejnych edycji oddziaływań.

Po zakończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową, realizator programu - Powiat Jasielski, w imieniu którego działa Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle, w terminie 14 dni prześle do Wydziału Polityki Społecznej Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie pisemną informację o jego zakończeniu. W przypadku trwania programu do końca roku kalendarzowego informacja o zakończeniu programu zostanie przesłana nie później niż do dnia 10 stycznia kolejnego roku. Sprawozdanie zostanie podpisane przez Starostę Powiatu Jasielskiego.

Niniejsze sprawozdanie będzie zawierało następujące dane i informacje:

1) liczba zrealizowanych programów korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową;
2) liczba godzin programu z określeniem liczby godzin zajęć grupowych oraz spotkań indywidualnych przypadających na uczestnika;
3) liczba uczestników programu;
4) liczba osób, które ukończyły program;
5) sprawozdanie z realizacji programu, zawierające opis oraz charakterystykę prowadzonych oddziaływań i ich efektów (opis merytoryczny);
6) inne ważne informacje dotyczące realizacji programu;
7) rozliczenie wydatkowanych środków uwzględniające rodzaj wydatku.

X. Miejsce realizacji programu

Zgodnie z § 5 Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową: „W przypadku realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w tym samym miejscu, w którym udziela się pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej, należy zadbać o bezpieczeństwo osób doznających przemocy domowej".

Na realizację programu mogą zostać wykorzystane zasoby lokalowe instytucji, w których udzielana jest pomoc osobom doznającym przemocy domowej (np. PCPR, OIK) pod warunkiem, że oddziaływania korekcyjno-edukacyjne odbywać się będą w taki sposób, aby zapewnić bezpieczeństwo osobom doznającym przemocy (np. wyłącznie po godzinach pracy danego podmiotu/instytucji lub w dni wolne od pracy).

Miejsce realizacji programu powinno zapewniać następujące pomieszczenia:

- salę do pracy grupowej z możliwością ułożenia krzeseł odpowiednio do potrzeb grupy, wyposażoną w sprzęt: tablicę flipchart, rzutnik, TV, itp.,
- pokój do pracy indywidualnej z uczestnikiem, zapewniający atmosferę poufności (bez obecności innych osób).

W związku z powyższym, zajęcia w ramach programu oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową będą realizowane w miejscu wskazanym przez Powiat Jasielski, zgodnie z w/w rozporządzeniem oraz *Materiałami instruktażowymi dotyczącymi opracowania i realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową zatwierdzonymi przez Wojewodę Podkarpackiego.*

XI. Źródła finansowania programu

Środki na realizację i obsługę programu będą pochodzić z budżetu państwa - dotacji Wojewody Podkarpackiego.

Podsumowanie

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową stanowi integralną część systemu przeciwdziałania przemocy domowej i ma na celu wprowadzanie faktycznej zmiany postaw i zachowań osób stosujących przemoc. Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne służą przede wszystkim powstrzymaniu i zatrzymaniu przemocy oraz zwiększeniu

poczucia odpowiedzialności osób stosujących przemoc za własne czyny, ich zdolności do samokontroli agresywnych zachowań i konstruktywnego współżycia w rodzinie.

Założeniem programu jest także wzmocnienie współpracy i komunikacji pomiędzy instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Istotną rolę podczas rekrutacji i realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego będzie odgrywała interdyscyplinarność oraz współpraca instytucji, specjalistów z realizatorem programu, jak również z osobami prowadzącymi oddziaływania.

Załączniki

1. Załącznik nr 1 – *Formularz zgłoszeniowy uczestnika programu korekcyjno-edukacyjnego w roku 2024*
2. Załącznik nr 2 - *Zaświadczenie nr ..... o zgłoszeniu się do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową*
3. Załącznik nr 3 – *Zaświadczenie nr ..... o ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową lub programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową*
4. Załącznik nr 4 - *Pouczenie osoby stosującej przemoc domową o obowiązku niezwłocznego dostarczenia grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczeń*
5. Załącznik nr 5 - *Pouczenie osoby stosującej przemoc domową o możliwości złożenia zawiadomienia o popełnieniu wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – kodeks wykroczeń*
6. Załącznik nr 6 – *Kontrakt*
7. Załącznik nr 7 - *Indywidualna karta uczestnika - diagnoza wstępna uczestnika programu korekcyjno-edukacyjnego*
8. Załącznik nr 8 - *Indywidualna karta uczestnika - diagnoza pogłębiona uczestnika programu korekcyjno-edukacyjnego*
9. Załącznik nr 9 – *Karta/dziennik konsultacji indywidualnych*
10. Załącznik nr 10 – *Dziennik zajęć grupowych i/lub indywidualnych*
11. Załącznik nr 11 - *Ankieta ewaluacyjna dotycząca prowadzenia zajęć w ramach programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową*
12. Załącznik nr 12 - *Ankieta ewaluacyjna dotycząca efektów uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych*

13. Załącznik nr 13 - *Karta monitorująca funkcjonowanie uczestnika programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową*

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU w JAŚLE
Grzegorz Pers

Załącznik nr 1

FORMULARZ ZGŁOSZENIOWY
UCZESTNIKA PROGRAMU KOREKCYJNO-EDUKACYJNEGO
W ROKU.....

Dane osobowe:

Imię i nazwisko: .....

Data i miejsce urodzenia:.....

Adres zamieszkania:.....

Nr telefonu:.....

Adres e-mail: .....

Jasło, ...
/data/

.....
/czytelny podpis/

* *Klauzula informacyjna RODO dołączona do formularza zgłoszeniowego*

KLAUZULA INFORMACYJNA

zgodnie z art. 13 ust 1 i ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO)

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle reprezentowane przez Dyrektora, z siedzibą przy ul. Rynek 18, 38-200 Jasło. Dane kontaktowe: dyrektor@pcprjaslo.info, tel.: 13 448 34 40. Dane kontaktowe do Inspektora ochrony danych: iod@bdo24.eu.
2. Dane osobowe przetwarzane są w celach związanych z udzieleniem wsparcia i pomocy specjalistycznej osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych oraz związanych z udziałem w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.
3. Podstawą prawną przetwarzania danych osobowych jest art. 6 ust 1 lit. b, c, e, art. 9 ust. 2 lit. b, g RODO tj.: wypełnienie obowiązków prawnych, realizacja zadań w interesie publicznym oraz zabezpieczenie społeczne i ochrona socjalna, zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ustawą z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego oraz aktami wykonawczymi do tych ustaw, jak również zawarcie umowy, kontraktu uczestnictwa w programach.
4. Odbiorcami danych osobowych, w posiadaniu których jest/będzie PCPR, mogą być wyłącznie podmioty i inne organy publiczne, które posiadają dostęp do danych na podstawie przepisów powszechnie obowiązujących.
5. Dane osobowe nie będą przekazywane do państwa trzeciego lub organizacji międzynarodowej.
6. Dane osobowe będą przechowywane wyłącznie przez okres do osiągnięcia celu przetwarzania oraz okres archiwizacji wymagany dla danej kategorii danych przez obowiązujące przepisy prawa, zgodnie z kategoria archiwalną B 25, tj. 25 lat.
7. Osoba, której dane są przetwarzane ma prawo dostępu do treści swoich danych, prawo ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania oraz zgłoszenia sprzeciwu wobec przetwarzania, jeżeli zachodzą przesłanki.
8. Osoba, której dotyczą dane osobowe ma prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego gdy uzna, że przetwarzanie danych narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych.
9. W zależności od rodzaju załatwianej sprawy w PCPR podanie danych osobowych może być dobrowolne lub może być wymogiem ustawowym. W sytuacji, gdy podanie danych jest obowiązkowe do załatwienia określonej kategorii spraw, konsekwencją niepodania danych osobowych będzie brak możliwości podjęcia skutecznych działań.
10. Dane nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany, w tym również nie będą podlegać profilowaniu.

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU w JAŚLE
Grzegorz Pers

Załącznik nr 2

ZAŚWIADCZENIE NR .....
o zgłoszeniu się do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową

Stwierdza się, że Pani/Pan*:

– imię i nazwisko
.....

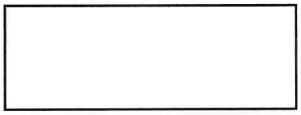
– data urodzenia
.....

zgłosiła /zgłosił się: *

do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową:**

do udziału w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową:**

Program odbędzie się w .....
(nazwa podmiotu realizującego program)

.....
(adres podmiotu realizującego program)

w terminie: .....

.....
(miejscowość, data)

.....
(podpis starosty lub osoby upoważnionej)

* Niepotrzebne skreślić
** Właściwe zaznaczyć

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU w JAŚLE
Grzegorz Pers

Załącznik nr 3

ZAŚWIADCZENIE NR ……..
o ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową lub programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową

Stwierdza się, że Pani/Pan*:

– imię i nazwisko

……...

– data urodzenia

……

ukończyła/ukończył: *

program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową:**

☐

program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową:**

☐

realizowany w terminie:
……...

…….
(miejscowość, data)

……
(podpis starosty lub osoby upoważnionej)

* Niepotrzebne skreślić
** Właściwe zaznaczyć

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU w JAŚLE
Grzegorz Pers

Załącznik nr 4

POUCZENIE OSOBY STOSUJĄCEJ PRZEMOC DOMOWĄ O OBOWIĄZKU NIEZWŁOCZNEGO DOSTARCZENIA GRUPIE DIAGNOSTYCZNO-POMOCOWEJ ZAŚWIADCZEŃ

1. Zgłoszenie się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową jest potwierdzane wydaniem zaświadczenia przez starostę lub osobę upoważnioną.
2. Zaświadczenie, o którym mowa w pkt 1, należy dostarczyć niezwłocznie do grupy diagnostyczno-pomocowej, która realizuje procedurę „Niebieskie Karty".
3. Osoba stosująca przemoc domową jest obowiązana ukończyć program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową lub program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową.
4. Ukończenie programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową lub programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową jest potwierdzane wydaniem zaświadczenia przez starostę lub osobę upoważnioną.
5. Zaświadczenie, o którym mowa w pkt 4, należy dostarczyć niezwłocznie do grupy diagnostyczno-pomocowej, która realizuje procedurę „Niebieskie Karty".

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU w JAŚLE
Grzegorz Pers

Załącznik nr 5

POUCZENIE OSOBY STOSUJĄCEJ PRZEMOC DOMOWĄ O MOŻLIWOŚCI ZŁOŻENIA ZAWIADOMIENIA O POPEŁNIENIU WYKROCZENIA, O KTÓRYM MOWA W ART. 66C USTAWY Z DNIA 20 MAJA 1971 R. – KODEKS WYKROCZEŃ

1. Osoba stosująca przemoc domową, skierowana do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową, jest obowiązana zgłosić się do uczestnictwa odpowiednio w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową oraz dostarczyć grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczenie o zgłoszeniu się do uczestnictwa w programie i zaświadczenie o jego ukończeniu.
2. W przypadku niedostarczenia grupie diagnostyczno-pomocowej zaświadczenia o zgłoszeniu się osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową osoba stosująca przemoc domową zostanie przez grupę diagnostyczno-pomocową dwukrotnie, w odstępach maksymalnie 30-dniowych, wezwana do dostarczenia zaświadczenia.
3. Po nieusprawiedliwionym niewykonaniu obowiązków określonych w przepisach ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, tj. po niedostarczeniu zaświadczenia, o którym mowa w pkt 2, w terminie 90 dni od dnia doręczenia skierowania, o którym mowa w pkt 1, lub niedostarczeniu zaświadczenia o ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową lub programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową w terminie 30 dni od dnia jego ukończenia, zostaną podjęte czynności w celu złożenia zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń.

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU w JAŚLE
Grzegorz Pers

Załącznik nr 6

..... Jasło , dnia.....
/imię i nazwisko uczestnika programu/

.....
/adres zamieszkania/

.....
/telefon/

KONTRAKT

Ja, niżej podpisana/y, oświadczam, że biorąc udział w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową, chcę pracować nad zmianą swojego dotychczasowego zachowania i nad kształtowaniem umiejętności powstrzymania się od stosowania przemocy wobec domowników oraz innych osób. Akceptuję warunki uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym realizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaśle.

Ponadto, zobowiązuję się przestrzegać następujących zasad i reguł uczestnictwa w programie:

1) W trakcie uczestnictwa w zajęciach zobowiązuję się do prezentowania zachowań zgodnych z zasadami współżycia społecznego.
2) Wiem, że za naruszenie praw i dóbr innych osób grozi mi odpowiedzialność karna. Jestem świadoma/y, że ponoszę odpowiedzialność za stosowanie przemocy.
3) Powstrzymam się od używania alkoholu lub innych środków psychoaktywnych. Mam świadomość, że jeżeli przyjdę na zajęcia grupowe lub indywidualne pod wpływem alkoholu lub innych środków psychoaktywnych, nie zostanę dopuszczona/y do uczestnictwa w zajęciach.
4) Warunkiem ukończenia programu jest udział w 75% zajęć i uznanie stosowania przez siebie zachowań przemocowych.
5) Zobowiązuję się do punktualnego i regularnego uczestnictwa we wszystkich zajęciach przewidzianych w programie. W przypadku braku możliwości uczestnictwa w zajęciach, powiadomię o tym wcześniej osobę prowadzącą lub realizującą program instytucję.

6) Zobowiązuję się do przestrzegania zasad i norm obowiązujących na zajęciach. Rozumiem, że to, co dzieje się w czasie zajęć grupowych (to, co mówimy i robimy) jest objęte tajemnicą i nie wolno mi ujawniać żadnych informacji poza grupą.
7) Wyrażam zgodę na monitorowanie mojego zachowania i funkcjonowania w relacjach rodzinnych oraz efektów uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym w trakcie trwania programu oraz w okresie do 3 lat od dnia jego zakończenia.
8) Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych do celów realizacji programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową.

..... /podpis uczestnika programu/

..... /podpis osoby prowadzącej zajęcia/

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU w JAŚLE
Grzegorz Pers

Załącznik nr 7

INDYWIDUALNA KARTA UCZESTNIKA

*- **diagnoza wstępna** uczestnika programu korekcyjno-edukacyjnego*

Miejsce i data spotkania .....

Imię i nazwisko uczestnika.....

Data urodzenia: .....

Adres (miejsce) zamieszkania:.....

Tel. kontaktowy/adres e-mail:.....

Instytucja zgłaszająca:.....

Stan rodzinny:.....

.....

Wobec kogo uczestnik/uczestniczka stosuje przemoc.....

.....

Relacje z rodziną/bliskimi:.....

.....

.....

Krótki opis zachowań/ formy i okoliczności stosowanych zachowań:

.....

.....

.....

.....

Sytuacja prawna uczestnika/uczestniczki:

.....

.....

.....

.....

Sytuacja zawodowa (zawód, miejsce pracy, stanowisko):.....

.....

Inne dane (np. sytuacja zdrowotna, korzystanie z innych form pomocy):

.....

.....

.....

.....

Motywacja do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym, osobiste cechy istotne dla udziału w programie:

.....

.....

.....

.....

.....

.....
/podpis osoby diagnozującej/

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU w JAŚLE
Grzegorz Pers

Załącznik nr 8

INDYWIDUALNA KARTA UCZESTNIKA

*- **diagnoza pogłębiona** uczestnika programu korekcyjno-edukacyjnego*

Miejsce i data spotkania.....

Imię i nazwisko uczestnika.....

Historia relacji, w których uczestnik/uczestniczka stosował/a przemoc – aktualny i poprzednie związki:.....

.....

.....

.....

Agresywne i przemocowe zachowania w innych obszarach życia (poza rodziną):.....

.....

.....

.....

.....

Rodzina pochodzenia, relacje rodzinne :.....

.....

.....

.....

Dotychczasowe formy pomocy/leczenia:.....

.....

.....

.....

.....

Używanie alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz inne uzależnienia:.....

.....

.....

.....

.....

.....

Sytuacja prawna:.....

.....

.....

.....

Sytuacja edukacyjno-zawodowa:.....

.....

.....

.....

.....

Charakterystyka szczegółowa postaw i zachowań przemocowych: .....

.....

.....

.....

.....

Inne informacje ważne dla procesu zmiany (oczekiwania, potrzeby, cele): .....

.....

.....

.....

.....

.....

/podpis osoby diagnozującej/

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU w JAŚLE
Grzegorz Pers

Załącznik nr 9

KARTA/DZIENNIK KONSULTACJI INDYWIDUALNYCH

Miejsce prowadzenia konsultacji/zajęć:.....

Lp.	Data	Temat /problem	Przebieg spotkania, zasadnicze treści, cechy relacji, atmosfera, aktywność itp.	Podpis konsultanta

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU w JAŚLE
Grzegorz Pers

Załącznik nr 10

DZIENNIK ZAJĘĆ GRUPOWYCH

Miejsce prowadzenia zajęć grupowych: .....

Lp.	Data	Temat zajęć	Podpis prowadzącego

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU w JAŚLE
Grzegorz Pers

Załącznik nr 11

ANKIETA EWALUACYJNA

dotycząca prowadzenia zajęć w ramach programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową

1. *Co najbardziej podobało się Pani/Panu w zajęciach, jakie korzyści wynosi Pani/Pan z tych zajęć?*

.....

.....

.....

2. *Co według Pani/Pana można udoskonalić w zajęciach?*

.....

.....

.....

3. *Jak zamierza Pani/Pan wykorzystać wiedzę, umiejętności, doświadczenie zdobyte na zajęciach?*

.....

.....

.....

4. *Pani/Pana ogólna ocena zajęć: treść, sposób prowadzenia, wartość osobista dla Ciebie, inne wartości (zaznacz na skali od 1 do 6, gdzie 1 jest najniżej punktowane, a 6 – najwyżej).*

1 2 3 4 5 6

Miejsce realizacji zajęć:.....

Data wypełnienia ankiety:.....

Płeć: M K Wiek .....

Dziękujemy

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU w JAŚLE
Grzegorz Pers

Załącznik nr 12

ANKIETA EWALUACYJNA

dot. efektów uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym

1. *Czy uważa Pan/i, że uczestnictwo w zajęciach prowadzonych w ramach programu korekcyjno-edukacyjnego wpłynęło na wprowadzenie pozytywnych zmian w Pana/i życiu?* /proszę zakreślić właściwą odpowiedź/

TAK NIE

Jeśli tak, proszę podać przykłady:

1) .....
2) .....
3) .....

2. *Czy najbliższe Panu/i osoby zauważyły pozytywne zmiany w Pana/i zachowaniu?* /proszę zakreślić właściwą odpowiedź/

TAK NIE

Jeśli tak, proszę podać przykłady:

1) .....
2) .....
3) .....

3. *Czy jakiekolwiek inne osoby z Pana/i otoczenia zauważyły pozytywne zmiany w Pana/i zachowaniu?* /proszę zakreślić właściwą odpowiedź/

TAK NIE

Jeśli tak, proszę podać przykłady:

1) .....
2) .....
3) .....

4. *Jaka tematyka zajęć wzbudziła Pana/i największe zainteresowanie?*

.....
.....
.....
.....

5. *Czy uważa Pan/i, że nabyte podczas zajęć umiejętności oraz zdobyta wiedza są przydatne Panu/i podczas codziennych kontaktów z rodziną i osobami bliskimi?*
   /proszę zakreślić właściwą odpowiedź/

   TAK NIE

Jeśli tak, proszę podać przykłady:

1) .....
2) .....
3) .....

6. *Czu uważa Pan/i, że uczestnictwo w programie było zasadne i pomogło Panu/i w dokonaniu pozytywnych zmian w swoim zachowaniu?* /proszę zakreślić właściwą odpowiedź/

   TAK NIE

Proszę uzasadnić odpowiedź:

1) .....
2) .....
3) .....

7. *Czy sposób prowadzenia zajęć był Pana/i zdaniem przystępny i interesujący?*
   /proszę zakreślić właściwą odpowiedź/

   TAK NIE

Proszę uzasadnić odpowiedź:

1) .....
2) .....
3) .....

Uwagi, sugestie:

.....
.....
.....

Imię i nazwisko uczestnika:.....

Miejsce realizacji zajęć:.....

Data wypełnienia ankiety:.....

Dziękujemy

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU w JAŚLE
Grzegorz Pers

Załącznik nr 13

KARTA MONITORUJĄCA
FUNKCJONOWANIE UCZESTNIKA PROGRAMU
KOREKCYJNO-EDUKACYJNEGO
DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ

Imię i nazwisko uczestnika:.....

Adres zamieszkania: .....

Telefon/adres e-mail:.....

Instytucja/imię i nazwisko osoby prowadzającej działania monitorujące:.....

.....

Informacje/opis funkcjonowania uczestnika programu po udziale w 50% zajęć	**Sposób pozyskania informacji**	**Data**
Informacje/opis funkcjonowania uczestnika programu po zakończeniu programu	**Sposób pozyskania informacji**	**Data**
Informacje/opis funkcjonowania uczestnika programu po 1 roku od zakończenia programu	**Sposób pozyskania informacji**	**Data**

Informacje/opis funkcjonowania uczestnika programu po 2 latach od zakończenia programu	Sposób pozyskania informacji	Data
Informacje/opis funkcjonowania uczestnika programu po 3 latach od zakończenia programu	**Sposób pozyskania informacji**	**Data**

** W ramach działań monitorujących funkcjonowanie uczestnika programu należy wziąć pod uwagę m.in. wprowadzone ewentualne zmiany w jego życiu lub ich brak, zaprzestanie stosowania przemocy lub jej stosowanie, relacje rodzinne.*

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU w JAŚLE
Grzegorz Pers